

POSTANOWIENIE

28 lutego 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 28 lutego 2025 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu
Inwestycyjnego Zamkniętego w W.
przeciwko J.R.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu
Inwestycyjnego Zamkniętego w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu
z 2 października 2023 r., I ACa 1981/22,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,
2. zasądza od Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. na rzecz radcy prawnego A.Ł. 2160 (dwa tysiące sto sześćdziesiąt) złotych powiększoną o należny podatek VAT, tytułem wynagrodzenia za pełnienie funkcji kuratora pozwanego J.R. w postępowaniu kasacyjnym.

[J.T.]

UZASADNIENIE

Powód Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego we

Wrocławiu, którym oddalono apelację skarżącego w sprawie o zapłatę przeciwko pozwanemu J.R.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący przywołał występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych ujętych w trzech pytaniach, wskazując, że nierozstrzygnięcie tych kwestii powoduje rozbieżności w orzecznictwie. Pierwsze z pytań dotyczyło dopuszczalności uznania za niedozwolone (w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c.) postanowień umowy, które stanowią „jedynie jedną z opcji dostępnych dla konsumenta, i ich stosowanie jest fakultatywne, zależne od woli konsumenta” (s. 4 skargi). Drugie i trzecie zagadnienie sprowadzały się do pytania o możliwość dalszego wykonywania umowy kredytu indeksowanego do waluty obcej po uznaniu, że postanowienia przewidujące dokonywanie przeliczeń walutowych niezbędnych do wykonywania umowy na podstawie tabel kursowych banku stanowią postanowienia niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. i z tej przyczyny nie wiążą konsumenta.

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem orzecznictwa przywołanie przyczyny kasacyjnej unormowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga poprawnego zidentyfikowania problemu, w tym odniesienia go do konkretnych przepisów. Konieczne jest także przedstawienie argumentów prowadzących do rozbieżnych ocen danego zagadnienia (zob. postanowienie SN z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01). Podniesiony problem musi również charakteryzować się nowością; zagadnienie, które było już przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego, co do zasady traci ten walor (zob. postanowienie SN z 19 marca 2012 r., II PK 294/11). Istotność problemu prawnego wyraża się natomiast w tym, że ma on znaczenie precedensowe dla rozstrzygania podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji (zob. postanowienie SN z 23 marca 2012 r., I CSK 496/11). Obowiązkiem wnoszącego skargę jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (zob. postanowienie SN z 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14).

Tylko we wskazanych wyżej okolicznościach może być realizowana publicznoprawna funkcja skargi kasacyjnej. Jednocześnie przedstawiony Sądowi Najwyższemu problem musi mieć konkretny związek z rozstrzygnięciem danej sprawy, to jest z zarzutami skargi oraz podstawą prawną i faktyczną zaskarżonego wyroku (zob. postanowienie SN z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13). Przyjęcie skargi do rozpoznania ma bowiem na celu zarówno realizację interesu publicznego, jak i ochronę praw prywatnych. Zagadnienie prawne powinno mieć więc taki wymiar problemowy, aby udzielona przez Sąd odpowiedź miała znaczenie dla rozstrzygnięcia o zasadności skargi kasacyjnej wniesionej w sprawie, w której pytanie zostało zadane, a jednocześnie – dzięki uniwersalnemu ujęciu – odpowiedź ta uzyskiwała walor aplikacyjny w rozstrzyganiu innych spraw.

Przedstawione przez skarżącego pytania nie stanowią istotnych zagadnień prawnych w opisanym wyżej rozumieniu.

Co się tyczy dopuszczalności uznania za niedozwolone postanowień umownych, które przyznają konsumentowi możliwość dokonywania określonego działania, to nie pozostają one w związku ze sprawą. Skarżący twierdzi bowiem, że zarówno wypłata jak i spłata kredytu mogły następować – wedle wyboru dokonanego przez konsumenta – w walucie polskiej jak i walucie obcej. Stanowisko to abstrahuje od ustaleń i ocen Sądu Apelacyjnego, a także od treści umowy stron. Tym samym problem związany z przydaniem konsumentowi możliwości (lecz nie obowiązku) określonego działania i kwalifikowaniem takiego postanowienia jako niedozwolonego nie może występować w sprawie. Już Sąd Apelacyjny wyjaśniał, że, wbrew twierdzeniom skarżącego, sporny kredyt zgodnie z cytowanym przez skarżącego postanowieniem części ogólnej umowy musiał zostać wypłacony w walucie polskiej (s. 4 uzasadnienia wyroku Sądu Apelacyjnego). Na marginesie należy odnotować, że powód nie zakwestionował tej (oczywiście prawidłowej) wykładni umowy w ramach podstaw skargi.

Co się z kolei tyczy możliwości dalszego wykonywania umowy kredytu indeksowanego do waluty obcej po uznaniu, że postanowienia przewidujące dokonywanie przeliczeń walutowych niezbędnych do wykonywania umowy na podstawie tabeli kursowej banku stanowią postanowienia niedozwolone

w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c., to należy wskazać, że, wobec braku podstaw do podjęcia działań unormowanych w art. 88 § 1 u.s.n., przy rozpoznawaniu niniejszej sprawy Sąd Najwyższy pozostaje, na mocy art. 87 § 1 u.s.n., związany stanowiskiem wyrażonym w sentencji uchwały Sądu Najwyższego – Izby Cywilnej – z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22.

W powyższej uchwale orzeczono m.in., iż w razie uznania, że postanowienie umowy kredytu indeksowanego lub denominowanego odnoszące się do sposobu określania kursu waluty obcej stanowi niedozwolone postanowienie umowne i nie jest wiążące, w obowiązującym stanie prawnym nie można przyjąć, że miejsce tego postanowienia zajmuje inny sposób określenia kursu waluty obcej wynikający z przepisów prawa lub zwyczajów (pkt 1). W tej samej uchwale stwierdzono, że w razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego lub denominowanego umowa nie wiąże także w pozostałym zakresie (pkt 2).

Wobec powyższego wątpliwości podnoszone przez powoda należy uznać za rozstrzygnięte, przy czym kierunek ich rozstrzygnięcia nie przemawia za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na oczywistą zasadność skargi.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania. O wynagrodzeniu kuratorki pozwanego rozstrzygnięto na podstawie rozporządzenia § 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 marca 2018 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej w zw. z § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie, przyjmując, że racje wskazane w uchwale SN z 5 listopada 2021 r., III CZP 68/20, pozostają aktualne także w przypadku kuratora ustanowionego na podstawie art. 144 § 1 k.p.c.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

Beata Janiszewska

[J.T.]

r.g.